НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра теорії держави та права

МАТЕРІАЛИ
VII-их НАУКОВИХ ЧИТАННЬ,
ПРИСВЯЧЕНИХ ПАМ'ЯТІ АКАДЕМІКА В.В.КОПЄЙЧИКОВА

(Київ, 17 листопада 2017 р.)

КИЇВ - 2017

УДК 342 (477) (063)

Редакційна колегія:
Завальний А.М. – кандидат юридичних наук, доцент
Лазнюк Н.В. – кандидат юридичних наук
Тихомиров Д.О. - кандидат юридичних наук

ТЕКСТ ПОДАЄТЬСЯ У АВТОРСЬКІЙ РЕДАКЦІЇ

Матеріали VII-их наукових читаннь, присвячених пам'яті академіка В.В.Копєйчикова / Редкол.: А.М. Завальний, Н.В. Лазнюк, Д.О. Тихомиров. – К.: НАВС, 2017. – 129с.

АНОТАЦІЯ

У збірнику опубліковані результати наукових пошуків курсантів, здобувачів вищої остіти,фахівців теорії держави та права та інших галузевих наук, які звернули свою увагу на права і свободи людини та громадянина, механізму їх реалізації. Частина робіт присвячена характеристиці окремих галузей та інститутів права, проблемам громадянського суспільства і правової держави, інноваціям в юридичній освіті, методології сучасного правознавства. Опубліковані матеріали можуть бути використані у навчальному процесі, науковій діяльності для проведення подальших наукових пошуків окреслених проблем, є доступними для широкого загалу і сприяють формуванню високого рівня правової культури та свідомості населення в цілому.

ЕНЦИКЛОПЕДИЧНІЙ ЛІТЕРАТУРІ 65
Леденьова Анастасія Іванівна ДЕЯКІ ДЕОНТОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЇ ЮРИСТА 68
Лук'яненко Анастасія Сергіївна МОНАРХІЯ. НЕТИПОВІ ВИДИ МОНАРХІЙ. 69
Могила Ольга Вікторівна ОФІЦІЙНЕ ТЛУМАЧЕННЯ. ПОНЯТТЯ, ОЗНАКИ 72
Мостепанюк Людмила Олександрівна ДО ПИТАННЯ ПРО СТУПЕНІ ВИЗНАЧЕННЯ ДЕЯКИХ ВИДІВ ПОКАРАНЬ У ПРОЕКТІ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ДЕЯКИХ ЗАКОНОДАВЧИХ АКТІВ УКРАЇНИ ЩОДО ЗАПРОВАДЖЕННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОСТУПКІВ» 76
Мудрик Юлія Вікторівна ОСОБЛИВОСТІ ПІДХОДІВ ДО ТЛУМАЧЕННЯ НОРМ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ТА МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ ПІД ЧАС ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ 77
Назаренко Ольга Анатоліївна ПРАВОВЕ ВИХОВАННЯ: ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА 79
Олійник Максим Максимович. ПРОФЕСІЙНА КУЛЬТУРА АДВОКАТА 82
Онищук Олександр Васильович НОВІТНІ ПІДХОДИ ДО СТРУКТУРИ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВИ 83
Онищук Олександр Іванович ПРІОРИТЕТИ ПРАВА І СВОБОДИ ЛЮДИНИ ЯК ПРИНЦИП ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ 85
Павлова Анастасія Вячеславівна МОНАРХІЯ ЯК ФОРМА ПРАВЛІННЯ. ВИДИ МОНАРХІЙ 87
Паламарчук Вікторія Андріївна ЦЕСІЯ ЯК ОДИН ІЗ СПОСОБІВ ЗМІНИ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ДЕРЖАВНОЇ ТЕРИТОРІЇ 89
Пікуля Тетяна Олександрівна ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ 91
Підченко Юрій Олексійович ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ СУДОВИХ РІШЕНЬ, УХВАЛЕНИХ У СПРАВАХ ОКРЕМОГО ПРОВАДЖЕННЯ 93
Писаренко Ганна Миколаївна ПРИНЦИПИ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ 95
Полянецька Людмила Володимирівна ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО: СТАНОВЛЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ. 97
Потоцька Вікторія Василівна ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ В УКРАЇНІ 98
Прокопченко Владислава Сергіївна ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ. ПІДСТАВИ ЗВІЛЬНЕННЯ І ВИКЛЮЧЕННЯ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ 100
Рощина Інна Олександрівна ВІДПОВІДНІСТЬ НОРМ КРИМІНАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ СТ. 10 ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КОНВЕНЦІЇ ПРО ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ І ОСНОВОПОЛОЖНИХ СВОБОД 102
Семижон Алла Володимирівна ТРАНСПАРЕНТНІСТЬ ВЛАДИ ЯК ВИЗНАЧАЛЬНИЙ ІНДИКАТОР РІВНЯ ДЕМОКРАТІЇ В СУСПІЛЬСТВІ 104
Серветник Анна Геннадіївна ДИСПАША ЯК ПІДСТАВА СТЯГЕННЯ ЗАБОРГОВАНОСТІ ЗА ВИКОНАВЧИМ НАПИСОМ НОТАРІУСА 107
Стопченко Катерина Олександрівна ОСОБИ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У СПРАВАХ ПРО ОСПОРЮВАННЯ БАТЬКІВСТВА ТА МАТЕРИНСТВА 108
Супрунчук Олег Олександрович КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ: ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНИХ ЗМІН 110
Тарасенко Станіслав Володимирович МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВИ У РОЗУМІННІ В.В. КОПЄЙЧИКОВИМ 112
Теремцова Олена Миколаївна ДО ПИТАННЯ СТАНОВЛЕННЯ НАУКОВИХ ПОГЛЯДІВ НА РОЗУМІННЯ ПРАВОТВОРЧОСТІ У ВІТЧИЗНЯНІЙ ПРАВОВІЙ ДУМЦІ 114
Терещук Микола Миколайович ДІАЛЕКТИЧНИЙ МЕТОД ДОСЛІДЖЕННЯ ІНСТИТУТУ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В ПУБЛІЧНОМУ ПРАВІ 116
Федичканич Анастасія Володимирівна ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО СУВЕРЕНІТЕТУ 118

5. Ющик А. И. Диалектика права / А. И. Ющик. – К. : Ред. журн. «Право Украины» ; ІнЮре, 2013. – Кн. І : Общееучение о праве (Критическийанализобщеправовых понятий. – Ч. 1. – 456 с. ; Ч. ІІ. – 768 с.

6. Загальна теорія держави і права: [Підручник для студентів юридичних вищих навчальних закладів]/ М. В. Цвік, О. В. Петришин, Л. В. Авраменко та ін.; – Харків: Право, 2009. – 584 с.

7. Сучасний тлумачний словник української мови: 60 000 слів/ За заг. ред. д-ра філол. наук, проф. В. В. Дубічинського. – Х.: ВД «ШКОЛА», 2009.

Здобувач кафедри теорії держави та права НАВС
Терещук Микола Миколайович

ДІАЛЕКТИЧНИЙ МЕТОД ДОСЛІДЖЕННЯ ІНСТИТУТУ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В ПУБЛІЧНОМУ ПРАВІ

Проблема юридичної відповідальності, незважаючи на її постійне широке висвітлення багатьма вітчизняними та зарубіжними авторами, не втрачає своєї актуальності. В умовах формування сучасної державності правового, соціального характеру і громадянського суспільства, зміни, що відбуваються у суспільстві, потребують юридичного закріплення. Завдяки цим трансформаційним змінам виникає необхідність переосмислення багатьох явищ правового характеру. Не винятком є юридична відповідальність.

Глибина та якість дослідження юридичної відповідальності в першу чергу залежить від правильного використання засобів наукового дослідження.

Тому питання методологічного забезпечення є провідним для теоретичного дослідження юридичної відповідальності. Лише за умови правильного використання методів, засобів та способів наукового пізнання можна досягти поставленої мети і виконати завдання по дослідженню юридичної відповідальності.

Таким чином, все вище перелічене обумовлює актуальність розгляду зазначеної проблеми.

Теоретичною та методологічною основою дослідження юридичної відповідальності є комплекс загальних закономірностей процесу розвитку предметів і явищ об’єктивної реальності, що відображаються в діалектиці.

За допомогою діалектики здійснюється аналіз розвитку юридичної відповідальності, її взаємозв’язок з іншими явищами правового характеру. Діалектичний метод дає змогу дослідити проблему юридичної відповідальності крізь призму детермінованості та єдності процесів її формування.

Як зазначає В.І. Бєлозерцев, матеріалістична діалектика являє собою методику вивчення об'єктивного руху і розвитку природи, суспільства і мислення [1, с. 69].

При характеристиці матеріалістичної діалектики слід зауважити, що вона базується на трьох основних законах.

Закон єдності та боротьби протилежностей полягає в тому, що будь-яке явище знаходиться у постійному русі, змінюється та розвивається у взаємозв'язку з іншими явищами. Поза зв'язком з іншими явищами воно існувати не може, тому вимогою матеріалістичної діалектики є те, що предмет дослідження повинен розглядатися у розвитку його окремих частин та в цілому, різносторонньо, враховуючи зміни та вказуючи на причини, які призвели до них.

При цьому, предмет дослідження обов'язково має свої внутрішні суперечності, тобто наявні ознаки та властивості, що виключають один одного, але в той же час передбачають взаємне існування.

К. Маркс, розглядаючи державно-правові явища як предмет дослідження матеріалістичної діалектики, розуміє об'єктивну боротьбу протилежностей як внутрішнє джерело існування державно-правової системи, її становлення, розвиток та функціонування [2, с. 123].

Юридична відповідальність, яка є явищем державно-правового характеру, теж розглядається крізь призму закону єдності та та боротьби протилежностей.

Як зазначає І.Т. Фролов, під протилежностями розуміються сторони того чи іншого предмету, явища чи процесу, а відносини між ними називаються діалектичною суперечністю [3, с. 159].

Щодо юридичної відповідальності, то суперечність полягає в тому, що дії правопорушника суперечать вимогам норм закону. Така протиправна поведінка, тобто вчинення суб'єктом правопорушення дій, що спрямовані на заподіяння шкоди особам, суспільству чи державі з однієї сторони, та встановлена державою норма права з іншої сторони – це дві протилежності, які знаходяться в діалектичній єдності.

Ще одним законом матеріалістичної діалектики є перехід кількісних змін у якісні утворення.

К. Маркс зазначає, що накопичення поступових кількісних змін у якісні утворення призводить до якісних змін, тобто до переходу від існуючого до нового якісного стану [2, с. 385].

Свідченням відповідності дослідження юридичної відповідальності цьому закону є те, що протягом історії розвитку правовихявищ, юридична відповідальність пройшла низку етапів свого розвитку. Передумовою її виникнення було встановлення покарань за неправомірні дії, закріплених на звичаєвому, а згодом і на законодавчому рівнях. Протягом тривалого періоду еволюціонувала у сучасний стан, що передбачає існування різних видів юридичної відповідальності, критеріями розмежування яких є не лише галузевий принцип, а й ступінь та форма вини суб'єкта, що вчинив правопорушення, і, відповідно, притягнутий до відповідальності.

Таким чином, вищевикладене свідчить про наявність якісних змін у процесі реалізації юридичної відповідальностіу державно-правовому житті.

Неправомірну поведінку суб'єкта правопорушення та реакцію держави на таке діяння слід розглядати крізь призму закону заперечення заперечення.

Такий закон матеріалістичної діалектики як заперечення заперечення відображає процес розвитку, циклічність і повторюваність явищ, що випливає з попередніх законів: єдності та боротьби протилежностей та переходу кількісних змін у якісні утворення.

Як зазначає з цього приводу П.В. Алексеєв, кожний етап розвитку сутності і змісту об'єкта є результатом подвійного заперечення і являє собою поєднання законів єдності та боротьби протилежностей та переходу кількісних змін у якісні, але на більш високому рівні визначає характерні ознаки і структуру початкового етапу його розвитку [4, с.565].

Суб'єкт права, що вчиняє що вчиняє правопорушення заперечує вимоги норм права, встановлених державою. Реакція держави полягає у застосуванні примусу, притягненні суб'єкта до юридичної відповідальності, тобто в запереченні заперечення.

Інструменти дослідження структури юридичної відповідальності дають змогу розглянути її в контексті таких категорій як «форма» і «зміст».

Так, сутність юридичної відповідальності полягає в тому, що держава своєю примусовою силою забезпечує охорону і безумовну реалізацію правових норм.

Її пізнання за допомогою діалектичного методу вказує на те, що змістом юридичної відповідальності безпосередньо є примус держави, що застосовується до правопорушника, а формою є способи, за допомогою яких реалізується юридична відповідальність, а саме каральний та правовідновлюючий.

Отже, діалектичний метод пізнання юридичної відповідальності надає можливість виокремити її ознаки, дослідити функції і принципи та визначити взаємозв'язки з іншими явищами правового характеру.

К. Маркс зазначає, що накопичення поступових кількісних змін у якісні утворення призводить до якісних змін, тобто до переходу від існуючого до нового якісного стану [2, с. 385].

Свідченням відповідності дослідження юридичної відповідальності цьому закону є те, що протягом історії розвитку правовихявищ, юридична відповідальність пройшла низку етапів свого розвитку. Передумовою її виникнення було встановлення покарань за неправомірні дії, закріплених на звичаєвому, а згодом і на законодавчому рівнях. Протягом

тривалого періоду еволюціонувала у сучасний стан, що передбачає існування різних видів юридичної відповідальності, критеріями розмежування яких є не лише галузевий принцип, а й ступінь та форма вини суб'єкта, що вчинив правопорушення, і, відповідно, притягнутий до відповідальності.

Список використаних джерел:

1. Белозерцев В.И. Материалистическая диалектика как философия развития / В.И. Белозерцев // «Актуальные вопросы диалектики (историко-философские аспекты)» : Тезисы XIII-й ежегодной научно-практической конференции Кафедры философии РАН, г. Москва, 31 января — 1 февраля 2000 года. - М. : Российская академия наук. - 256 с.
2. Маркс К. Сочинения : Т. 20 / К. Маркс, Ф. Энгельс ; Ин-т марксизма-ленинизма при ЦК КПСС. - [Изд. 2-е.] Москва : Государственное издательство политической литературы, 1961. - V-XXII. - 827 с
3. Введение в философию : Учеб. пособие для вузов / [Авт. колл.: *Фролов* И.Т. и др.] – [3-е изд., перераб. и доп.] - М.: Республика, 2003. - 623 с.
4. Алексеев П.В. Философия : Учебник / П.В. Алексеев, А.В. Пашин. – [3-е изд., перераб. и доп.] – М. : Изд-во «Проспект», 2006. - 608 с.

Курсант 2-го курсу ННІ № 3 НАВС

Федичканич Анастасія Володимирівна

ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО СУВЕРЕНІТЕТУ

Проблема забезпечення державного суверенітету завжди була актуальною, але після проголошення незалежності України вона постала на національному рівні з новою силою. Саме набуття Українською державою самостійності сприяло актуалізації проблем забезпечення державного суверенітету, що в свою чергу характеризується орієнтуванням держави на розвиток, розбудову її як демократичної, правової, соціальної країни. Для того щоб розкрити і охарактеризувати шляхи забезпечення державного суверенітету потрібно дати визначення, зрозуміти поняття і суть його функціонування в державі, основні завдання та способи їх реалізації. Ким здійснюється державний суверенітет, на яких правових підставах це відбувається, що в результаті це нам дає і взагалі для чого це потрібно? Відповіді на ці запитання сформують загальне бачення та розуміння цього правового явища, що в подальшому допоможе розкрити основні проблеми його забезпечення.

В юридичній літературі державний суверенітет розуміють (трактують) як незалежність державної влади від будь-якої іншої влади всередині країни та поза нею, що виражається в її винятковому, монопольному праві самостійно і вільно вирішувати всі свої справи. Суверенітет є комплексною ознакою держави, він концентрує в собі найбільш істотні ознаки державної організації суспільства. Відрізняють дві сторони суверенітету:

Внутрішню – виражає верховенство і повноту державної влади відносно до усіх інших організацій у політичній системі суспільства;

Зовнішню – визначає незалежність і рівноправність держави як суб’єкта міжнародного права у взаємовідносинах з іншими державами. Недопустимість втручання у внутрішньодержавні справи ззовні. Державний суверенітет здійснюється державною владою та закріплюється «Декларацією про державний суверенітет України», яка була прийнята 16 липня 1990 року, Верховною радою УРСР.

Основними шляхами забезпечення державного суверенітету, що характеризуються проблематикою їх реалізації є:

– забезпечення цілеспрямованої та ефективної політики, основним напрямом якої має бути зміцнення законності та правопорядку, посилення боротьби зі злочинністю, формування ефективних механізмів захисту свободи, вільного висловлювання думки, вільної преси, вільних мирних зборів, мітингів і демонстрацій, вільного об’єднання політичних партій і громадських організацій. В ході реалізацій та вирішення цих завдань одночасно демократизуватиметься політично-правовий режим в Україні та удосконалюватимуться системи гарантій державного суверенітету України;